

ឯកសារជាជំនួយសម្រាប់ការអានបន្ថែម

តើអ្វីជាទំនាស់?

ទំនាស់ជាការតស៊ូរវាងបុគ្គលឬក្រុមចាប់ពីរឡើងទៅទាក់ទងនឹងតម្លៃការប្រកួតប្រជែងដើម្បីឃ្លាំងអំណាចគោលដៅនិងធនធានដែលកម្រ ។ ទំនាស់ជាសញ្ញាភាវៈដែលតែងតែកើតមាននៅគ្រប់ទីកន្លែងនិងជាការពិតមួយក្នុងជីវិតរស់នៅរបស់យើង ។ ទំនាស់ធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ ។ វាផ្លាស់ប្តូរនូវរបៀបដែលយើងឃើញឬយល់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ វាបង្ខំឱ្យយើងប្រើធនធានតាមរបៀបថ្មីមួយនិងដើម្បីជាការកែច្នៃ ។

ទំនាស់បង្កើតឱ្យមានជា *ថាមពល* ដែលវាធ្វើឱ្យរាងកាយយើងជាចង្កូរដែលចាក់បំពេញទៅដោយភាពរំជួលចិត្ត ។ តើយើងបង្កូរនូវថាមពលនេះដូចម្តេចទើបមានសារៈ ប្រយោជន៍ខ្លាំង ។ យើងអាចអោយទៅលើសភាវៈគតិនិងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងគេចេញ ។ យើងអាចគ្របសង្កត់ភាពរំជួលចិត្តរបស់យើងដោយចិត្តគំនិតប្រកបដោយហេតុផលគ្រប់គ្រងនូវប្រតិកម្មរបស់យើងវិញ ។

វាអាចមុខពីរ ។ វាបង្ហាញឱ្យយើងប្រថុយប៉ុន្តែក៏បង្កើតឱកាសផងដែរ ។ ភាសាចិនមួយពាក្យ "វិប្បត្តិ" ផ្សំចូលគ្នាជាមួយពាក្យ "គ្រោះថ្នាក់" និងចេញជា "ឱកាស" ។ អាស្រ័យលើថាតើទំនាស់ត្រូវដោះស្រាយយ៉ាងណា (ភាគីណាឡើងដល់កិច្ចមួយដែលស្វែងរកជំរើសនិងដំណោះស្រាយឬព័ត៌មានខុសទំលាប់ឬគ្រាន់តែជាការហៅប៉ុណ្ណោះ) វាអាចជាមានផលប្រយោជន៍និងគ្មានផលប្រយោជន៍ ។ ទំនាស់អាចកើតចេញពីបុគ្គលិកលក្ខណៈប្តូរប្តូរធម៌ ។

ទស្សនៈរបស់យើងអាចកំនត់ថាតើយើងដោះស្រាយទំនាស់យ៉ាងណាដែរ ។ ប្រពៃណីវប្បធម៌មានក្បួនច្បាប់ពីការជាប់ទាក់ទងនិងទំនាស់ផងដែរ ។ ទំនាស់ក៏មានវដ្តរបស់វាដែរ ។ វាអាចមើលមិនឃើញឬសំដែងចេញឡើងជារូបរាង ។ នៅពេលវាមើលមិនឃើញទំនាស់អាចមានភាពតានតឹងដែលក៏មិនកាន់តែរីកចម្រើនៗជាទ្រង់ទ្រាយធំ ។ ជាញឹកញាប់ភាគីមួយឬច្រើនមិនដឹងថាទំនាស់កើតឡើងទេ ។ នៅពេលគេដឹងឬឃើញវា ។ វាបានបង្កជាទំនាស់និងបញ្ហាសំខាន់ៗលេចចេញឡើងប៉ុន្តែគ្មានការចរចាឬដំណើរការដោះស្រាយបញ្ហាដែលធ្វើឡើងទេដូចនេះទំនាស់ក៏កើតឡើង ។ យ៉ាងណាក៏ដោយក៏វាបង្ហាញឡើងនៅពេលភាគីជាប់ទាក់ទងក្នុងវិវាទនឹងកើតឡើងនិងអាចនាំឱ្យមានការចរចាឬឈានដល់ដំណាក់ការនៅស្ងៀមឬគាំងតែម្តង ។ ទំនាស់អាចរីករាលដាលទៅៗនិងស្ថិតនៅក្នុងវដ្ត របស់វា ។

វដ្តទំនាស់ជាឧបករណ៍វិភាគទំនាស់ ។ នៅពេលយើងចរចាដោយសារយើងមិនបានបំពេញតាមតម្រូវការនីតិវិធីនិងទស្សនៈវិទ្យា ។ គោលដៅរបស់យើងគឺត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាណាដែលត្រូវបំពេញតម្រូវការរបស់យើងដើម្បីឱ្យមានការចរចា ។ យ៉ាងណាក៏ដោយដើម្បីឱ្យមានការផ្តោតអារម្មណ៍លើថាមពលរបស់យើងលើការដោះស្រាយបញ្ហាស្តុនិងយកឈ្នះបញ្ហាចរចាសម្រួល ។ យើងត្រូវដោះស្រាយជាមួយនិងទំនាក់ទំនងបញ្ហាទិន្នន័យនិងលក្ខណៈខុសគ្នាពិតម្តងដែល

បំបែកការយកចិត្តទុកដាក់របស់យើងនិងធ្វើបញ្ហានេះកាន់តែធំទៅៗជាងធម្មតា ។ នៅពេលយើងធ្វើការតាមរយៈនេះយើងអាចដោះស្រាយបញ្ហាស្នូល ។ យើងឃើញថាបញ្ហាចរនាសម្បត្តិដែលធ្វើវាឱ្យកាន់តែធំបាក់ដោះស្រាយ ។ យើងត្រូវការព្យាករវាងអ្វីដែលយើងអាចនិងមិនអាចកែប្រែ ។

វដ្តនេះបង្ហាញកត្តាសំខាន់ៗដែលធ្វើឱ្យស្ថានភាពកំហុសជាទំនាស់ ។ នៅផ្នែកខាងក្រោមនៃវដ្តនេះអ្នកឃើញត្រីកោណបង្ហាញពីផលប្រយោជន៍របស់ភាគីនានា ។ អ្នកឃើញផ្នែកនានាបង្ហាញពីប្រភពដទៃទៀតរបស់ទំនាស់រួមទាំងរចនាសម្ព័ន្ធតម្លៃខុសគ្នាទំនាក់ទំនងព័ត៌មាន ។ ចូរយើងក្រឡេកមើលវានិងពិចារណាថាគេគួរអនុវត្តន៍យ៉ាងណាក្នុងបទពិសោធន៍បរិស្ថាននិង ធម្មជាតិនិងមើលទៅយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីកាត់បន្ថយទំនាស់ទៅវិញទៅមក ។

១ បញ្ហាចរនាសម្បត្តិ: បញ្ហាចរនាសម្បត្តិសំដៅលើវិធីដែលស្ថានភាពកំហុសត្រូវគេបង្កើតឡើង ។ នៅពេលវាកើតឡើងជាប្រព័ន្ធយើងតែងតែបន្ទោសមនុស្សដទៃជំនួសឱ្យវា ។ ប៉ុន្តែចរនាសម្បត្តិបង្កើតបញ្ហាដែលមិនពឹងផ្អែកទៅលើឆន្ទៈរបស់មនុស្សជំនាញ និងទំនាក់ទំនងរបស់មនុស្ស ។ ល ។ វាអាចជួយស្ថានភាពកំហុសឱ្យកាន់តែធំឡើងៗជាយុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយបញ្ហាទំនាស់

- កំណត់ប្រភពរចនាសម្បត្តិទំនាស់
- សំរេចអ្វីអាចកែប្រែនិងអ្វីមិនអាច
- ដោះស្រាយបញ្ហាដើម្បីកែប្រែវា
- ទទួលយកវាដែលមិនអាចកែប្រែបាន
- កុំបន្ទោសអ្នកដទៃចំពោះបញ្ហាចរនាសម្បត្តិ

២ លក្ខណៈតម្លៃខុសគ្នា:

តម្លៃត្រូវធ្វើជាមួយអារម្មណ៍របស់មនុស្សដែលត្រូវនិងអ្វីដែលមិនត្រូវ ។ បើអ្នកមានអារម្មណ៍ថាតម្លៃរបស់អ្នកត្រូវគេជិះជាន់អ្នកមិនចង់សហការណ៍អ្នកត្រូវប្រឆាំង ។ មនុស្សអាចរស់ជាមួយគ្នាបើមានប្រព័ន្ធតម្លៃដូចគ្នា ។

យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយបញ្ហាតម្លៃខុសគ្នា

- កំណត់ប្រភពតម្លៃខុសគ្នា
- យកអ្វីដែលមិនស្របគ្នា
- បកប្រែវាជាផលប្រយោជន៍និងបញ្ហាត្រូវបំពេញ
- ប្រើប្រាស់សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីផ្តួចផ្តើមអាកប្បកិរិយាអវិជ្ជមានជាជាងចង់កែប្រែវា
- រកតំលៃរួមនិងផ្តោតលើវា

បញ្ហាទំនាក់ទំនង៖ ទំនាក់ទំនងអាចបង្កអារម្មណ៍យើងនិងថាមពលចេញពីការដោះស្រាយបញ្ហារួមបញ្ចូលទាំងប្រវត្តិ ទំនាក់ទំនងអារម្មណ៍ការយល់ខុសទំលាប់ទំនាក់ទំនងអន់ឬខ្សោយនិងអាកប្បកិរិយាអវិជ្ជមានដដែលៗ ។ អារម្មណ៍ឬ មនោសញ្ចេតនា(ខឹងអន្ទះសារឬអស់សង្ឃឹម) អាចមានវិធីក្លាយជាអ្នកចរចាខ្លួនឯង ។ វាកើតឡើងដោយកាលៈទេសៈ បច្ចុប្បន្ននិងដោយការជំរុញទឹកចិត្តពីមុនមកនិងផលប៉ះពាល់លើសមត្ថភាពដោះស្រាយទំនាស់ដោយប្រសិទ្ធិភាព ។ អារម្មណ៍(ការសន្និដ្ឋាននិងការដឹងមុន) ពីភាគីម្ខាងទៀតឬក្រុមផ្សេងទៀតអាចប៉ះពាល់ដល់អាកប្បកិរិយារបស់អ្នកក្នុងការចរចា ។ អាកប្បកិរិយាទំនាក់ទំនងក៏អាចប្រឆាំងនិងយើងបានដែរ ។ យើងនិយាយមិនច្បាស់ធ្វើឱ្យគេខឹងឬ យើងមិនច្បាស់ទៅអ្វីដែលយើងសំដែងចេញក្នុងលំហូរព័ត៌មានរបស់យើង ។ ការពិភាក្សាទាំងនេះអាចបង្កជាបញ្ហាទំនាក់ ទំនង ។ អាកប្បកិរិយាអវិជ្ជមានដដែលៗសំដៅលើរឿងអ្វីដែលយើងធ្វើមិនដឹងខ្លួននិងប៉ះពាល់ភាគីដទៃទៀត ។

យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយបញ្ហាទំនាក់ទំនង

- និយាយពីអតីតឱ្យច្បាស់
- ឱ្យអារម្មណ៍ចូលចិត្តនិងដឹងពីវា សកម្មភាពនិងច្បាប់នានា
- ទុកការសន្និដ្ឋាននិងការដឹងមុនមួយទៀត
- គិតដល់អ្នកដទៃជាមនុស្សម្នាក់
- គិតមុននិងនិយាយ
- ឱ្យអ្នកដទៃដឹងពីតម្លៃពលអាកប្បកិរិយាអវិជ្ជមាននិងកុំខ្វល់ខ្វាយពីវា
- និងសំខាន់បំផុតគឺត្រូវស្តាប់ឱ្យបានច្បាស់

៣ បញ្ហាព័ត៌មាន៖

ទំនាស់ទិន្នន័យបង្កើតជាការមិនទុកចិត្តនិងការភាន់ច្រឡំនិងបង្ករយើងពីការដោះស្រាយបញ្ហាចម្រើនៗ ។ វាកើតឡើងនៅពេលដែល៖

- (ក) មានព័ត៌មានច្រើនពេក
- (ខ) មានព័ត៌មានតិចពេក
- (គ) មានកាយលំច្រឡំ
- (ឃ) ការមិនយល់ស្របគ្នាលើព័ត៌មាននិង
- (ង) ការមិនយល់ស្របគ្នាលើអត្ថន័យទិន្នន័យ ។

យុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយបញ្ហាទិន្នន័យ

- យល់ស្របលើអ្វីដែលសំនួរចង់ឱ្យគេឆ្លើយ

- យល់ស្របលើព័ត៌មាន
- យល់ស្របលើវិធីទុកចិត្តប្រមូលព័ត៌មាន
- យល់ស្របលើការបកស្រាយព័ត៌មាន
- យល់ស្របលើការមិនយល់ព្រមលើទិន្នន័យ

៤ ផលប្រយោជន៍:

(បង្ហាញត្រីកោណនៃការពេញចិត្ត) ផលប្រយោជន៍កើតឡើងដោយការប្រកួតប្រជែងគ្នាលើតំរូវការជាក់ស្តែង ។

ទំនាស់ផលប្រយោជន៍កើតឡើងនៅពេលភាគីម្ខាងឬច្រើនជឿថាអាចបំពេញតំរូវការរបស់គេបាន ។

តើអ្វីជាតម្លៃវដ្តនៃទំនាស់?

តម្លៃវដ្តនៃទំនាស់ជាកំរិតយល់ចិត្តវាថាតើ: " អ្វីនឹងកើតឡើងក្នុងស្ថានភាពទំនាស់? និងអ្វីយើងអាចធ្វើដើម្បីកាត់បន្ថយកំរិតទំនាស់? " វារួមទាំងផ្នែកខាងលើនិងផ្នែកខាងក្រោមរបស់វដ្ត ។ ផ្នែកខាងលើនៃវដ្តបង្ហាញបញ្ហាដែលអាចដោះស្រាយជាចំបងៗបាន ។ វាជាកត្តាដែលបណ្តាលឱ្យមានទំនាស់និងបង្កើតឧបសគ្គដើម្បីដោះស្រាយ ។ ផ្នែកខាងក្រោមបង្ហាញការដោះស្រាយបញ្ហាដើម្បីបំពេញផលប្រយោជន៍ភាគីណាមួយនិងយកចេញលើឧបសគ្គរចនាសម្ព័ន្ធដែលអាចធ្វើបាន ។ យុទ្ធសាស្ត្រគឺត្រូវឱ្យប្រាកដថាអ្នកធ្វើតាមរយៈផ្នែកខាងលើនៃវដ្ត ទំនាក់ទំនង ទិន្នន័យនិងតម្លៃដើម្បីឱ្យមនុស្សអាចផ្តោតលើផ្នែកខាងក្រោមនិងដោះស្រាយវាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។ មានអន្តរាគមន៍ផ្សេងៗគ្នាដែលយើងប្រើពេលមនុស្សស្ថិតនៅផ្នែកខាងលើច្រើនពេលដែលគេស្ថិតនៅផ្នែកខាងក្រោមនៃវដ្ត ។ នៅពេលនោះមានបញ្ហាទំនាក់ទំនងច្រើនកាន់តែកាន់តែទ្រុឌទ្រោមទិន្នន័យតម្លៃខុសគ្នា ។ យើងប្រើវិធីផ្សេងៗគ្នាដូចជាទំនាក់ទំនងដើម្បីដោះស្រាយតំរូវការទស្សនៈវិទ្យារបស់មនុស្ស ។ បើនិយាយឱ្យខ្លីទៅវដ្តទំនាស់ជាឧបករណ៍ដែលអាចជួយយើងឱ្យយល់ទំនាស់ពិសេសណាមួយដែលនាំយើងឱ្យកំនត់ដំនើរការ សមរម្យឬយុទ្ធសាស្ត្រដោះស្រាយវា ។

ប្រភព: ចំនុចមេរៀនពីការគ្រប់គ្រងទំនាស់ផ្សេងៗគ្នារប្រចាំដោយលោក Atty. Brenda Jay Angeles មកពីវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌របស់ប្រទេសហ្វីលីពីនដែលជាគំរោងមួយពីការកសាងសមត្ថភាពរបស់ធានាពិភពលោកស្តីពីការ វាយតម្លៃសង្គមនិងបរិស្ថាន(២០០១)

ប្រភពអំណាចទី១៧

ប្រភព	ចេញពី	ជំនួយ
ទីតាំង	ទីតាំងស្ថិតនៅក្នុងអង្គភាពមួយដូចជាកងកំលាំងប្រដាប់អាវុធឬឱពុកម្តាយនិងកូនចៅ	តើតួនាទីរបស់អ្នកជាអ្វី?
បង្ខំ	សមត្ថភាពដាក់ទោសអ្នកដទៃដូចជាអ្នកធ្វើបាបគេនៅសួនកុមារនិងគំរាមគំហែងអ្នកដទៃដោយការវាយដំ	តើអ្នកខ្លាំងប៉ុណ្ណា?
រង្វាន់	សមត្ថភាពឱ្យរង្វាន់និងដករង្វាន់វិញដើម្បីដោះដូរគ្នាចំពោះអាកប្បកិរិយាខ្លះៗដូចជាឱ្យរង្វាន់លើកទឹកចិត្ត	តើអ្នកមានជីវភាពធូរធាប៉ុណ្ណា?
អ្នកជំនាញ	ការមានចំណេះដឹងនិងជំនាញដូចជាប្រាក់ស្រគុររបស់រដ្ឋនិងធានាគាត ណ្តាលអីរុបមានជំនាញការខាងអំណាច ។	តើអ្នកដឹងអ្វី?
យោង	ឆន្ទៈអ្នកដទៃធ្វើត្រាប់តាមអ្នកដោយសារតែអ្នកជានណានិងអ្នកបង្ហាញអ្វីដូចជាតារាល្បីល្បាញចារ្យលេខលើផលិតផលកំពុងប្រើប្រាស់ ។	តើអ្នកជានណា?
បណ្តាញ	ជាផ្នែករបស់បណ្តាញមានឥទ្ធិពល	តើអ្នកស្គាល់នណា?
សហការ	ជាផ្នែកទាក់ទងគ្នានិងជិតជិតនឹងអ្នកមានអំណាច	តើអ្នកធ្វើការឱ្យនណា?

ប្រភពៈ សៀវភៅ ទ្រឹស្តីដឹកនាំនិងការអនុវត្តបោះពុម្ពលើកទី៤និពន្ធដោយលោក Peter Northouse (២០០៧) និងដកស្រង់ចេញពីឯកសារព្រៀងសម្រេចដោយលោក Kishore Mahbubani និង Stavros Yiannouka ពីសាលាគោលនយោបាយសាធារណៈរបស់មហាវិទ្យាល័យស៊ីងហ្គូរី

តើទស្សនៈនៃការចរចាជាអ្វី?

ការចរចាជាសកម្មភាពជាដំណើរការដែលមនុស្សពីរឬច្រើននាក់ស្ម័គ្រចិត្តពិភាក្សាបញ្ហានិងមានបំណងដោះស្រាយបញ្ហា ។ យុទ្ធសាស្ត្រចរចាផ្សេងៗគ្នាពីរយ៉ាងគឺៈ

ទី១ ពិភាក្សាចរចាពីតួនាទីគឺជាការចរចាដែលយើងស្គាល់បំផុត ។

ទី២ ការចរចាផ្អែកលើផលប្រយោជន៍ត្រូវគេចាត់ទុកថាជាវិធីមួយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពបំផុតដើម្បីឈានដល់ការយល់ ព្រមពិភាក្សាទាំងសងខាង ។

តើការពិភាក្សាចរចាពិត្នាទីនិងការចរចាផ្អែកលើផលប្រយោជន៍មានលក្ខណៈខុសគ្នាដូចម្តេច?

ការពិភាក្សាពិត្នាទីតែងតែចាប់ផ្តើមនិងដំណោះស្រាយបញ្ហា ។ ភាគីនីមួយៗស្នើរឱ្យមានដំណោះស្រាយទៅវិញទៅមកនិងផ្តល់ឱ្យទៅវិញទៅមករហូតដល់គេរកឃើញដំណោះស្រាយដែលអាចទទួលយកបានទាំងសងខាង ។

អ្នកពិភាក្សាពិត្នាទីមានចំណុចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម:

- មានតែចំណែកនត់របស់ខ្ញុំដែលត្រូវរៀបចំធ្វើ
- បើខ្ញុំឃ្នះអ្នកត្រូវចាញ់
- គោលដៅគឺត្រូវយកឃ្នះឱ្យបាន
- ភាគីដទៃជាគូរបដិបក្ស
- មានដំណោះស្រាយល្អបំផុតតែមួយទៅដែលជារបស់ខ្ញុំ
- ខ្ញុំត្រូវតែប្រឆាំង
- សម្បទានគឺជាសញ្ញាពីភាពកំសាក

ក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងនេះរួមទាំងការខូចខាតដល់ទំនាក់ទំនងប្រគុតប្រជែងដំណើរការប្រឆាំងផ្តោតលើភាគីណាមួយត្រូវការដំណោះស្រាយលើរូបភាពធំៗ(ចំណាប់អារម្មណ៍)និងមើលលើជីវិតពីរដែលបង្អាក់សកម្មភាព ។

២. ការចរចាផ្អែកលើផលប្រយោជន៍ផ្តើមចេញពីការអភិវឌ្ឍន៍និងថែរក្សាទំនាក់ទំនងល្អជាមួយនិងភាគីផ្សេងៗ ទៀតដោយការអប់រំគ្នាពីផលប្រយោជន៍

អ្នកចរចាផ្អែកលើផលប្រយោជន៍មានចំណុចដូចខាងក្រោម:

- ចំណែកមិនត្រូវកំនត់(គោលបំណងរបស់ខ្ញុំគឺត្រូវទទួលបានចំណែកធំជាងគេ)
- តំរូវការភាគីទាំងអស់ត្រូវតែបំពេញ
- ភាគីជាអ្នកដោះស្រាយបញ្ហាដែលសហការមិនមែនជាអ្នកប្រឆាំង
- មានដំណោះស្រាយជាទីពេញច្រើន
- មនុស្សនិងបញ្ហាផ្សេងគ្នា

- គោលដៅគឺជាដំណោះស្រាយបញ្ហាឈ្នះឈ្នះ (ទទួលប្រយោជន៍ទាំងសងខាង)
ការចរចាផ្អែកលើផលប្រយោជន៍អាចកែប្រែថាមពលចរចាពី៖

A ----- B

to

PROBLEM

A + B

អ្វីជាលក្ខខណ្ឌសំរាប់ការចរចា?

មិនមែនគ្រប់ករណីនិងស្ថានភាពណាមួយទាំងអស់អាចចរចាបានទេ ។ វាសំខាន់ដែលយើងត្រូវសន្និដ្ឋានសមត្ថភាពចរចា ដោយក្រឡេកទៅមើលលក្ខខណ្ឌចរចា ។ បើកត្តាខាងក្រោមនេះមានភាគីច្រើនអញ្ជឹងអ្នកអាចមានស្ថានភាពណាមួយ សំរាប់ចរចាបើពុំនោះទេវាអាចលំបាកឬមិនគួរឱ្យមានការចរចាកើតឡើងបានទេ ។

១ ប្រធានបទឬបញ្ហាត្រូវចរចា

បញ្ហានិមួយៗត្រូវគេកំណត់ឱ្យបានច្បាស់ឬមិនច្បាស់ប៉ុន្តែវាសំខាន់ឱ្យមានការចរចាកើតឡើងប្រសិនបើគ្មានប្រធាន បទណាមួយច្បាស់លាស់ទេនោះ ។ វាអាចលំបាកដូចជាចរចាពី "សុខុមាលភាពទូទៅ" ឬ "ការអភិវឌ្ឍន៍ជានិរន្តរ៍" ។ ប៉ុន្តែ យើងពិតជាអាចមានដំណោះស្រាយជាក់លាក់មួយ តើយើងគួរធ្វើអ្វីដល់ទឹកកន្លែងដែលគេបោះចោលនិងបញ្ហាបន្តា ប់បន្សំដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាចម្បងៗទាំងនេះ ។

២ ភាគីដែលមានឆន្ទៈចរចាអាចត្រូវមខ្លួនចរចានិងមានសិទ្ធិសំរេចនិងមានឯករាជ្យភាព ។ មនុស្សដែលមានសមិ ទ្ធិផលលេចធ្លោរយល់ព្រមចរចានិងរកពេលអង្គុយចរចា ។ ការត្រូវមខ្លួនចរចាមានន័យតាមចិត្តវិទ្យាថាជា ការដែលគេរៀបចំស្តាប់និងពិចារណាជំរើសដែលមានហេតុផលនិងរៀបចំព័ត៌មានដែលអ្នកចាំបាច់ធ្វើការសំរេច ចិត្តឱ្យបានល្អ ។ ភាគីនិមួយៗគួរមានសិទ្ធិស្របច្បាប់ដើម្បីសំរេចឱ្យលើសពីត្រឹមតែផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ។

៣ អានុភាពឬអំណាច៖ វាជាមធ្យោបាយមានឥទ្ធិពលដល់អ្នកចរចាខ្លះឬអំណាចក៏អាចបញ្ជីឬទទួលផលប្រយោជ ន៍ពីអ្នកដទៃ ។ វាសំខាន់ដែលមានការយល់ព្រមគ្នាដែលមនុស្សពីរពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ ពុំនោះទេបើមានមនុ ស្សណាមួយមានអំណាចច្រើនវាអាចធ្វើឱ្យគេមានភាពរឹងត្អឹង ។ បើអំណាចឬឥទ្ធិពលគឺផ្អែកលើតែភាគីម្ខាងទេ នោះវានឹងប្រហែលជាគ្មានការចរចាណាមួយកើតឡើងទេដោយសារតែមនុស្សនោះអាចធ្វើឱ្យឆន្ទៈរបស់គេកើ តឡើងបាន ។

៤ ឆន្ទៈដោះស្រាយជំរើសដ៏ល្អចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានចរចាហើយមិនជាទីគាប់ចិត្ត វាកើតឡើងនៅពេលមនុស្សមិនមានវិធីល្អដើម្បីទទួលយកតម្រូវការរបស់គេពីការចរចា ។ វាសំដៅលើជំរើសដ៏ល្អចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានចរចាហើយនិងជាការវាយតម្លៃពីរបៀបថាតើយើងបានធ្វើល្អប៉ុណ្ណាបើសិនជាយើងទៅកាន់តុលាការឬប្រសិនបើស្ថានភាពចរចានៅតែកើតឡើងដដែលៗ ។ ឆន្ទៈរបស់យើងដើម្បីដោះស្រាយគឺត្រូវទាក់ទិនទៅនិសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីបញ្ចប់ជំនោះ ។ តើភាគីទាំងអស់ទទួលបានផលអ្វីពីការចរចាជាជាងពួកគេត្រឹមតែអាចដោះស្រាយប៉ុណ្ណោះទេ?

៥ ភាពប្រញាប់ប្រញាលៈវាអាចកើតឡើងពីកាលកំណត់បរិច្ឆេទដូចជាការបរិច្ឆេទឡើងតុលាការនិងការសំរេចចិត្តលេចឡើងមកខាងក្រៅ ។ អ្នកចូលរួមមានអារម្មណ៍ថាគេមិនអាចប្រឆាំងនឹងសកម្មភាពឬបាត់ផលប្រយោជន៍បើការសំរេចចិត្តបានធ្វើខុសពេលនិងបើការពន្យារពេលឱ្យប្រយោជន៍ដល់តែភាគីម្ខាងនោះការចរចាទំនងជាមិនកើតឡើងទេ ។

៦ គ្មានឧបសគ្គទស្សនៈវិទ្យាចម្បងៗៈមនុស្សត្រូវមានសមត្ថភាពដើម្បីនិយាយអំពីខ្លួនឯង ។ វានឹងលំបាកឱ្យមានការចរចា កើតឡើងបើភាគីណាមួយស្ថិតក្នុងភាពបណ្តោះអាសន្នឬអចិន្ត្រៃយ៍ដែលមិនអាចគិតឱ្យបានសមរម្យឬបើគេស្ថិត នៅក្រោមឥទ្ធិពលសុរាសិនគ្រឿងញាណ ។

តើចំនុចប្រធាតុសំខាន់ៗដែលយើងត្រូវចងចាំក្នុងការចរចាផ្នែកលើផលប្រយោជន៍មានអ្វីខ្លះ?

ការចរចាផ្នែកលើផលប្រយោជន៍ដែលជាចំនុចសំខាន់ៗយ៉ាងគឺ៖

- បំបែកបញ្ហាមនុស្សចេញពីបញ្ហាធំៗ ។ វាមានន័យថាភាគីនីមួយៗគួរខិតខំឈរលើបញ្ហាធំៗ(បញ្ហាដែលគេចង់ដោះស្រាយតាមរយៈការចរចា)និងមិនបង្កបញ្ហាដាក់គ្នា ។ នៅពេលមានមនោសញ្ចេតនាការដឹងនិងទំនាក់ទំនងគេទទួលស្គាល់ វាមិនគួរបង្កបញ្ហានិងអាចនាំឱ្យមានការពិភាក្សាបង្កើតដំណោះស្រាយទំនាស់ ។
- ផ្តោតលើផលប្រយោជន៍ជាជាងលើតួនាទីៈ តួនាទីជាសកម្មភាពឬដំណោះស្រាយបញ្ហាចំណែកផលប្រយោជន៍ជាហេតុផលនៅក្រោយតួនាទី ។ ចូរនិយាយ " 19 ទៅសម្មភាពអវិជ្ជមាន" ដូចជាសេចក្តីផ្តើមការពិភាក្សាដែលអាចបណ្តាលឱ្យមានឧបសគ្គដល់ដំណើរការចរចា ។ នៅពេលតួនាទីបែបនេះបានពន្យល់ច្បាស់លាស់ វានឹងមានឱកាសកើនឡើងដល់ដំណើរការដោះស្រាយបញ្ហាទៅទៀត ។
- បង្កើតជំរើសមុនពេលធ្វើការសំរេចចិត្តៈ ការបង្កើតជំរើសសំខាន់មុនធ្វើការសំរេចចិត្តលើបញ្ហា ។ វាអាចកើតឡើងបើភាគីណាមួយឱ្យគំនិតចេញមកនិងដឹងថាវាកំពុងបំពេញផលប្រយោជន៍រួមឬទេ ។ វាអាចជាប់ទាក់ទងដល់ការបើកចំហរដើម្បីស្តាប់នូវជំរើសរបស់ភាគីផ្សេងទៀតដោយឥតធ្វើការវិនិច្ឆ័យ(គ្មានការជំទាស់នៃគំរោងសំណើ)និងមានការបំផុសគំនិតច្រើនក្នុងចំណោមភាគីនីមួយៗ ។

➤ ធានាថាលទ្ធផលផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទិសដៅខ្លះៗ ។លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទិសដៅសំដៅទៅលើស្តង់ដាររបស់ភាគីសមរម្យ ។អ្នកអាចស្នើឱ្យមានការសំរេចចិត្តផ្អែកលើស្តង់ដារទិសដៅសមរម្យដូចជាភាពអាចធ្វើបានប្រទិស្ទិផលប្រាកដតាមច្បាប់ ។

តើអ្វីជាការសំរបស់រូល? តើវាខុសពីអាជ្ញាកណ្តាលដូចម្តេច?

សំរបស់រូលជាការប្រើភាគីទី៣ដែលអាចទទួលយកបាននិងមិនលំអៀងដែលមានអំណាចក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តដើម្បីជួយភាគីទាំងពីរឱ្យដោះស្រាយបញ្ហាបាន ។វាជានិមួយៗដល់ភាគីដែលកំពុងចរចារកដំណោះស្រាយទំនាស់នោះ ។ចំណែកអាជ្ញាកណ្តាលជាការប្រើប្រាស់ភាគីទី៣ដែលមិនលំអៀងនិងអព្យាក្រឹតឱ្យធ្វើការសំរេចចិត្តដោះស្រាយបញ្ហានោះ ។ក្នុងការធ្វើការសំរបស់រូលគោលការណ៍គឺថាភាគីនីមួយៗទទួលខុសត្រូវចំពោះដំណោះស្រាយបញ្ហា ។បញ្ហាស្ថិតនៅភាគីនីមួយៗ ។អ្នកសំរបស់រូលទទួលខុសត្រូវនាំយកដំណើរការចរចានិងជួយណែនាំភាគីឱ្យបានសមរម្យតាមរយៈដំណើរការដោះស្រាយបញ្ហា ។ដំណើរការជាអ្វីអ្នកសំរបស់រូលនាំយកមក ។គោលបំណងនៃការសំរបស់រូលលើសពីដំណោះស្រាយបញ្ហាបន្ទាន់គឺត្រូវជួយមនុស្សឱ្យស្គាល់ពីអំណាចដែលគេត្រូវដោះស្រាយ ។

តើអ្វីជាតួនាទីនិងលក្ខណៈពិសេសរបស់អ្នកសំរបស់រូល?

ចាប់តាំងពីការសំរបស់រូលអាចជំនួយដល់ភាគីនីមួយៗដែលចរចាដោះស្រាយបញ្ហាវាសំខាន់សំរាប់អ្នកសំរបស់រូលឱ្យយល់យុទ្ធសាស្ត្រចរចានិងដឹងពីវិធីចូលរួមរបស់ភាគីនីមួយៗក្នុងការចរចាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ។ជំនាញសំខាន់របស់អ្នកសំរបស់រូលគឺទំនាក់ទំនងរួមទាំងវិធីស្តាប់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិងជំនាញសំរបស់រូលជួយឱ្យមានភាគីទាំងសងខាងអាចឈានទៅកាន់តុរចរចាឱ្យបានស្រួល ។

តើអ្វីទៅជាការសំរបស់រូលសហការគ្នា?

សំរបស់រូលសហការគ្នាជាការប្រើប្រាស់ភាគីទី៣ច្រើនជាងនេះនិងអាចទទួលយកបាននិងមិនលំអៀងដែលគ្មានសិទ្ធិសំរេចនិងតាមបែបនីតិវិធីអាចជួយដោះស្រាយបញ្ហាទំនាស់បាន ។ជំនួយនេះធ្វើដោយអ្នកសំរបស់រូលជាច្រើនទៅដល់ភាគីដែលកំពុងចរចារកដំណោះស្រាយវិវាទ ។

ការសំរបស់រូលសហការគ្នាជាឧបករណ៍យុទ្ធសាស្ត្រមួយទៀតក្នុងការសំរបស់រូល ។ផលប្រយោជន៍របស់វាគឺ:

- ធានាឱ្យមានចំណេះដឹងកាន់តែខ្លាំងក្នុងក្រុមសំរបស់រូល(មនុស្សពីរប្រសើរជាងមនុស្សមួយ)
- ផ្តល់ជំនាញពិសេស(អ្នកសំរបស់រូលមួយអាចមានចំនួននិងតួលេខល្អនិរន្តរ៍ដទៃទៀតអាចមានអារម្មណ៍សប្បាយ)
- ដើម្បីបង្កាត់អ្នកសំរបស់រូលថ្មី(រៀនពីការងារជាមួយអ្នកសំរបស់រូលមានបទពិសោធន៍)

- ធានាឱ្យមានអព្យាក្រឹត្យភាព
- មានភាពចម្រុះគ្នារវាងវប្បធម៌ ពូជសាសន៍ និងភេទក្នុងក្រុមសំរេបសំរួល
- ចែករំលែកការងារមុន ក្នុងកំឡុងពេលនិងក្រោយការសំរេបសំរួល

ប្រភព: សៀវភៅយន្តការដោះស្រាយទំនាស់សមស្របនិងការទទួលខុសត្រូវសង្គមរួមគ្នានិពន្ធដោយ John F. Kennedy ពីសកលវិទ្យាល័យ Harvard (ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨)